

اشتباه در حقوق بیع بین الملل انگلستان

اشتباه

گاه در تجارت یکطرف احتمالاً بدان جهت که منافع خویش را در معامله به خطا محاسبه کرده یا احياناً بدان سبب که نمی تواند بهای خرید را تحصیل کند می کوشد با گفتن اینکه در قرارداد اشتباه بوده است از مسؤولیتهای خویش بگریزد . او بدین ترتیب در پی خلاصی از تکالیف قراردادی اش است . و نیز ممکن است اشتباهی واقعی وجود داشته باشد . برای آنکه اشتباه مؤثر باشد نباید اشتباهی در مورد قانون باشد زیرا هر طرف مسؤولیت دارد که

قانون را بررسی کند . و نیز اشتباه نمی تواند شامل خطاهای مربوط به قضاوت شود چرا که این نیز در مسؤولیت طرفین مربوط است . ما پنج نوع از اشتباهات را بررسی خواهیم کرد :

اشتباه مشترک ممکن است اشتباهی واقعی در مورد وجود موضوع قرارداد باشد . در دعوای « کاتورید » علیه « هاستی » محموله روی کشتی قرار داشت و خریدار و فروشنده

در حالیکه نمی دانستند فرمانده کشتی کالا را به جهت آنکه فاسد شده قبل از معامله به طریق قانونی فروخته است ؛ قراردادی منعقد کرده اند . دادگاه حکم داد که قرارداد بدانجهت

که برای طرفین معلوم نبوده که موضوع قرارداد هنگام قرارداد آن وجود نداشته باطل است

اشتباه دوطرفه طرفین ممکن است قراردادی را منعقد کنند که به نظر برسد توافق معتبری است ولی در واقع قراردادی است که در آن طرفین در اهداف متداخل هستند. در دعوی «رافلز» علیه «ویکل هوز» فروشنده قراردادی بست که عدلهای پنبه را که روی کشتی «بیرلس» بود و از بمبئی وارد می گشت بفروشد. متأسفانه دو کشتی وجود داشت که «بیرلس» خوانده می شدند و هر دو تقریباً در یک زمان بمبئی را ترک می کردند و در حالیکه خریدار به یکی اشاره داشت فروشنده به دیگری ارجاع می نمود دادگاه قرارداد را به جهت اشتباه باطل اعلام کرد.

اشتباه یکطرفه در مورد هویت شخصی هویت می تواند برای قرارداد چنان مهم باشد که هویت مشبه برای بطلان قرارداد کفایت نماید. این امر مانع از انتقال دارایی می شود بطوریکه شخص ثالث را می توان با موفقیت برای بازگرداندن کالایی که برای خریدار پرداختی بابت آن نشده ولی فروخته است تحت تعقیب قرار داد. در دعوی «گاندی» علیه «لیندسای» کالاها توسط شخصی سفارش داده شده اند که نام خود را به روشی امضاء کرده بود که فروشندگان فکر کردند سفارش از سوی مؤسسه ای معتبر در همان خیابان است. خریدار بدین وسیله فروشنده را فریب داده بود که به وی نسبه دهد و هنگامی که کالا را دریافت کرد آنها را به خواننده فروخت. خواهان خوانده را برای بازگرداندن پول تحت تعقیب قرار داد و دادگاه نیز حکم داد که قرارداد به جهت اشتباه باطل بوده لذا مالکیت انتقال نیافته و خوانندگان بیگناه بایستی پرداخت کنند.

واقعیات مشابه ممکن است به نتیجه‌ای متفاوت منجر شود. در قضیه شرکت « کینگ نورتون » علیه « اریج مرت و شرکاء » شخص متقلبی با داشتن نوشت افزاری که در آن نام « هالن و شرکاء » و تصویری از کارخانه‌ای بزرگ و فهرستی از انبارهای داخل و خارج کشور چاپ شده بود وانمود کرد که مالک مؤسسه‌ای بزرگ است. او در حالیکه خوانها را با این کاغذ تحت تأثیر قرار داده بود سفارش نسبه داد ولی برای آنها پرداختی ننمود ولی آنها را به خواندگان فروخت. خواندگان از سوی خواهانها بر این مبنا که قرارداد باطل بود و هیچ مالی منتقل نشده تحت تعقیب قرار گرفتند. دادگاه به هر حال حکم داد در حالیکه قرارداد به جهت تقلب قابل ابطال بوده است ولی ابطال نگردیده و خوانده حق حاکمیت بدون اشکالی در برابر خواهانها داشته است. در این مثال واقعیت که خواهانها آمده بودند که کالاها را به شخص ناشناسی نیز بفروشد مهم بوده است. اگر آنان همانطور که در قضیه قبلی بود در مورد هویت شخص اشتباه می کردند و در حالیکه فکر می کردند به دیگری می فروشد ولی به او فروخته اند می توانستند اعلام کنند که قرارداد باطل است. اما در قضیه اخیر بدین ترتیب است که آنها اگر می دانستند که خریدار را خود را به نحو متقلبانهای معرفی می کند کالا را به او نمی فروختند ولی این امر تنها به آنها اجازه می دهد که قرارداد را نسخ نمایند در حالیکه آنها چنین نکردند.

اشتباه یکطرفه در مورد قصد :

اشتباه یکطرفه هنگامی وجود دارد که یکی از طرفین بداند که طرف دیگر در اشتباه است ولی با این وجود اجازه دهد که وی اقدام نماید. محاکم چنین قراردادی را تأیید نمی کنند و گرنه از بیشتر اعمال نادرست اغماض کرده اند و بنابراین اینگونه قراردادها باطلند. در دعوی «هازنک» علیه «کولین و شیلدس» مذاکرات برای فروش سی هزار پوست خرگوش آرژانتینی بر مبنای هر قطعه که روش تعیین بها بموجب عرف تجاری بود انجام شد. ایجاب به خریداران بصورت شرط بهای هر پوند تصریح شده بود (در کل یک سوم بهای معمول) و طبیعتاً این ایجاب توسط خریداران قبول گشت. دادگاه قرارداد را باطل اعلام کرد با این اظهارات که: خریداران بایستی دانسته باشند که اشتباهی وجود دارد و نمی توانستند از آن بهره بگیرند.

اشتباه یکطرفه در مورد اسناد امضاء شده

قسمتهایی از اشتباه شامل وضعیتهایی می شود که در آنها اسناد امضاء می شوند در حالیکه اعتقاد بر این است که آنها ماهیتی کاملاً متفاوت دارند و این یا به جهت کهولت است یا بی سواد یا نابینایی شخصی که اشتباه می کند. و یا اینکه نقش واقعی اسناد به طور متقابل به خطا برای آنان ارائه می شود با اینکه شخص امضاء کننده احتیاط معقول نیز می نماید که ببیند اسناد چه هستند.

بنابراین حمایتی به افراد بی‌مبالات تعلق نمی‌گیرد. ولی اگر آنان داخل در این قاعده شوند می‌توانند چنین دفاع کنند که اسناد، سند آنان نیست و از مسئولیت اجتناب نمایند. می‌توان از ضوابط فوق‌الذکر ملاحظه نمود که این نوع اشتباه در تجارت بین‌المللی نادر

است.

نویسنده: شهسواری